

Vzduchoplavecké putování Vysočinou

Je srpnový podvečer, a my se scházíme v Radešíně na louce mezi zámek a Balónovým pivovarem. Večerní, nebo i ranní počasí je totiž ideálním časem pro klidný let balónem.

Oba původně renesanční objekty slouží i dnes ušlechtilým účelům, jak by řekli milovníci dobrodružství a zlatavého moku.

Radešínský zámek je mezi balonáři pojmem. Nejen kvůli okolnímu prostoru, ideálnímu k létání, ale žije tu průkopník balonového létání v Česku, Aleš Kubíček. Právě on ušil v roce 1983 první český balón. Pilotem našeho letu bude 53letý Miloš Škorpík, který se koničku věnuje přes 35 let a je instruktorem balonového létání.

Reportáž z oblaků...

Balón s imatrikulací OK

Skupinka mužů právě nafukuje balón, v něm se vydáme na naši vzduchoplaveckou pouť. Když začne balón po prvotním vhnění vzduchu větrákem nabírat tvar, muži spustí plynové hořáky a plamen šlehá do zvětšující se kopule. Ohřátý vzduch, který je lehčí než okolní vzduch, vytvoří potřebný vztlak k letu.

Po chvíli je už třeba balón připravit k terénnímu vozu, protože neposedně cloumá všemi úchyty.

Všímám si, že na plášti má imatrikulaci OK jako česká letadla. K tomu Miloš Škorpík vysvětluje, že balóny patří pod Státní leteckou inspekci. Pilot balónu musí každoročně absolvovat odborné školení v duchu leteckého předpisu pro civilní letectví, a balón technické přezkoušení...

Vzhůru k nebi

Nastupujeme! V naší posádce jsme my ženy v přesile, a vyšplhat do vysokého koše není jen tak. Pilot popustí plyn - a již stoupáme. Na nějaký strach není čas. Lidé dole se mění v mávajících trpaslíky, a už jsme vysoko nad střechami zámku, jen komíny k nám vysílají pramínky dýmu. Vítr nás unášá za hodinovým dobrodružstvím...

Ticho pod oblaky tu a tam přeruší syčivý hřmot hořáku a šlehající plamen vzápětí k našim temenům vyšle horký závan. Pilot četností topení mění teplotu vzduchu v balónu a vyšší vztlak znamená i rychlejší stoupaní.

Plujeme oblohou ve výšce asi 300 metrů, pod námi špičky mohutných smrků. Nemůžeme se vynadávat. Vysočina je krásná...

Lidé z chatarské oblasti pod námi volají „Ahóó, kam letíte?“ A my odpovídáme, „Ahóó, my nevíme...“ A byl to fakt. Vzdušné proudy odnáší náš balón svým směrem. Díky tomu, že vítr má v různých výškových hladinách rozdílný směr, pilot může let balónu ovlivnit nastoupaním, nebo klesáním.

Takže když je na zemi něco zajímavého, pilot nechá horký vzduch vychladnout, nebo si pomůže vypouštěcím ventilem, a my klesáme. Aby-



NAFUKOVÁNÍ balónu, ve kterém se za chvíli vydáme k nebi. Pojme 3.700 kubíků horkého vzduchu a za hodinu letu spálí 200 litrů propanu.



STOUPÁME. Lidé pod námi se mění v trpaslíky...

chom se zase mohli více rozhlédnout po okolí, oheň přikrmí, a my stoupáme. Kudy poletíme a kde přistaneme, to je otázka...

Světla a stíny zdejší historie...

Spouště aparátů cvakají, nevíme, co dřív. Už nám ani nevdají horko sálající od hořáku... Občas opětujeme mávání lidiček pod námi.

Po chvíli se blížíme k Bobrové, jednomu z nejstarších sídel na Novoměstsku. Založil jej někdy počátkem 13. století Přibyslav z Křižanova. Jeho zetěm byl právě Boček z Obrán, zakladatel žďárského kláštera. Téměř pod sebou máme věž kostela sv. Petra a Pavla. V roce 1722 jej barokně přestavěl slavný Jan Blažej Santini-Aichel.

Ovšem méně chvályhodná historie se v Bobrové odehrála ještě 150 let

Foto na stránce: Lenka Kopčáková

předtím, což byl čas zdejších čarodějnických procesů... Vše začalo kolem roku 1572 ve Žďáře, kdy údajná čarodějnice Markyta Nejeczlebka udala na mučidlech další osoby. Odstartovala tak čarodějnické procesy v Bobrové, Tasově a ve Velké Bíteši. Markyta stejně skončila na hranici, ale do roku 1576 v kraji padlo za obět fanatickému honu nejméně 30 osob...

A teď něco veselejšího. Slavným obyvatelem Bobrové je známý herec a moderátor Miroslav Donutil, který se v létě do Bobrové vrací rekreovat.

Míříme za svým stínem

Pod námi se střídají lesy a pole, kde právě probíhají sklizně. Balíky slámy vypadají jako malé válečky a traktory jako hračky. V kukuřici vyrušíme skupinku divočáků, uhání, jen se klasy vlní.

A už k nám doléhá hlučný program

Šiklandu, nad kterým se ocitneme v momentě. Vidíme, jak romantické westernové městečko je neromanticky v obležení zaparkovanými auty...

Blížíme se ke Zvoli nad Pernštejnem. I ona, s první písemnou zmínkou z roku 1349, patří ke staříčkým obcím... Opět Santiniho stopa - v podobě přestavby gotického kostelíka svatého Václava.

Máme slunce v zádech, a na plochách polí a lesů pod námi se odráží stín našeho balónu. Úchvatná podívaná. Opět spouště cvakají...

Po chvíli je na obzoru Dolní Rožínka, dříve zvaná Zámecká Rožínka. Je podobného stáří jako Zvole. K názvu kdysi obec přišla díky rozřívání strážních ohňů. Teprve objev ložisek uranové rudy v 50. letech 20. století zcela změnil její tvář, a do znaku obce přibyla hornická kladívka. Zdejší zámek Mitrovských, ze 16. století, současně slouží jako škola, úřad i knihovna. Nepřehlédnutelná je historická sýpka ze 17. století, nyní proměněná na stylový strašidelný zámek Draxmoor.

Měkké přistání vítáme

Po hodině letu se nebe prokreslilo západem slunce, a pilot hlásí, že budeme přistávat. Balón pozvolna klesá, ale čím blíže jsme k zemi, tím rychleji strniště pod námi ubíhá. Trochu se bojíme. Z dále se k nám přibližuje naše doprovodné vozidlo. Nakonec to nebylo tak hrozné, pár lehkých štouchů, a sedíme pevně na zemi (alelujá!).

A zatímco si my, pasažéři, fotíme úchvatné nebe, pilot s pomocníky během chvilky složili do úhledného balíku ten obrovský balón, který ještě před chvílí pojal 3.700 kubíků vzduchu. (Pokračování na str. 21)